

Harfa

Harfa to jeden z najstarszych instrumentów muzycznych, znana była już w starożytnym Egipcie, Sumerze i Babilonii.

To instrument strunowy szarpany w kształcie wysokiego, odwróconego trójkąta, którego jeden bok stanowi rozszerzające się u dołu pudło rezonansowe. Z tego pudła wychodzi 47 strun, które naciąga się na kołki w górnej ramie. Strojące są one wg gamy C-es-dur. W podstawie harfy znajduje się 7 pedałów służących do przestrajania strun odpowiadających dźwiękom o tej samej nazwie we wszystkich oktawach. Pedały pozwalają zatem na każdej strunie wydobyć 3 różne dźwięki i zmieniać tonację. Struny harfy robione są z różnego rodzaju nylonu lub nylonu powlekanego miedzią. Górna rama (szyjka) harfy ma kształt rozciągniętej litery S i jest zwykle bogato zdobiona. W orkiestrze są zwykle 1-2 harfy. Na harfie gra się na siedząco, trzymając nogi i ręce po obu stronach instrumentu. Opiera się ją lekko na prawym ramieniu i szarpie struny za pomocą opuszków palców i kciuka.

Starożytne malowidła ukazują grę na harfie już ok. 2500 lat przed Chrystusem. Miała ona wówczas różne kształty, nie tylko trójkątny. Gdy harfa pojawiła się w okresie średniowiecza w Europie, nie miała jeszcze pedałów, a jej struny były strojone diatonicznie. Małych harf używano w zespołach minstrelów i trubadurów ponieważ były łatwe do przenoszenia. W XVIII wieku wprowadzono sterowany za pomocą nożnych pedałów system obniżania i podwyższania wysokości dźwięku na jednej strunie, wprowadzono też harfę do orkiestry symfonicznej.

harfa

harfa

struny harfy i pudło rezonansowe

pedały harfy znajdujące się u jej podstawy

otwór rezonansowy z widocznym sposobem zamocowania strun

kołki znajdujące się w ramie górnej harfy

struny basowe i sposób ich zamocowania na ramie górnej harfy

struny sopranowe i sposób ich zamocowania na ramie górnej harfy

Już w baroku i klasycyzmie wielu kompozytorów używało harfy w muzyce koncertowej i operowej, a w XIX wieku robiono to powszechnie. Najpiękniejsze partie orkiestrowe skomponowali Piotr Czajkowski i Hector Berlioz. Współcześnie harfa wykorzystywana jest także w jazzie i muzyce popularnej, słysząc ją np w niektórych nagraniach muzyki Beatlesów.

O harfie opowiada muzyk Orkiestry Sinfonia Varsovia:

- Przypuszcza się, że harfa została wynaleziona przypadkowo, podczas polowania z użyciem łuku. Zauważono wówczas, że w momencie wyzwolenia strzały, napięta struna wydaje dźwięk. Wybitną popularyzatorką harfy była w XVIII wieku królowa Francji – Maria Antonina. Dzięki niej technika gry na tym instrumencie znacznie się rozwinęła, a nauka gry na harfie stała się szczytem mody.

